

Pangea dierenpark te Epe

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

13 augustus 2004 / rapportnummer 1444-41

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Pangea dierenpark te Epe

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport
over Pangea dierenpark te Epe,

uitgebracht aan burgemeester en wethouders van gemeente Epe door de Commissie
voor de milieueffectrapportage; namens deze

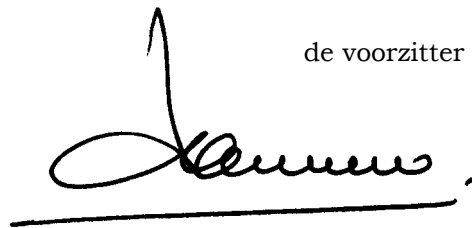
de werkgroep m.e.r.
Pangea dierenpark te Epe,

de secretaris

mr. S. Pieters

de voorzitter

drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 13 augustus 2004

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de gemeenteraad van Epe
p/a de heer H. Posthuma
Postbus 600
8160 AP Epe

uw kenmerk
nr. 2004-06862

uw brief
23 juni 2004

ons kenmerk
1444-41/Pi/gl

onderwerp
Advies voor richtlijnen MER
Pangea Dierenpark te Epe

doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Utrecht,
13 augustus 2004

Geachte leden van de gemeenteraad,

Naar aanleiding van de brief van uw college van burgemeester en wethouders (kenmerk: nr. 2004-06862) d.d. 23 juni 2004 sturen wij u op uw verzoek dit advies voor richtlijnen voor het project Pangea dierenpark te Epe toe.

Er wordt voor dit project een milieueffectrapportage doorlopen, terwijl er geen sprake is van een directe m.e.r.-plicht omdat er geen 500.000 of meer bezoekers worden verwacht. Door uw keuze om een milieueffectrapport te laten maken is sprake van een zorgvuldige procedure op grond van de Wet milieubeheer.

De Startnotitie Realisatie Pangea Park beschrijft het project kort, bondig en helder. Tegen de achtergrond van deze Startnotitie, alsmede naar aanleiding van de informatie die gegeven is tijdens het locatiebezoek dat op vrijdag 16 juli jl. werd gehouden, volstaat de Commissie met onderstaand advies in briefvorm.

Dit beknopte advies laat overigens onverlet dat het MER aan de wettelijke vereisten moet voldoen, zoals neergelegd in artikel 7.10 Wet milieubeheer.

I. Bezoekersaantallen en scenario's

Bij het project Pangea dierenpark te Epe gaat het vooral om de mogelijke milieueffecten vanwege de bezoekersaantallen op jaarbasis. In het MER dienen in ieder geval twee scenario's in relatie tot de bezoekersaantallen worden gehanteerd, te weten het beoogde, redelijkerwijs te verwachten aantal en een reële maximalisatie¹. Ervaringscijfers van vergelijkbare instellingen kunnen daarbij gebruikt worden, alsmede van het huidige dierenpark Wissel. De te hanteren scenario's dienen nader te worden onderbouwd: op welke wijze is men tot de aantallen gekomen? Bij de maximalisatie dient rekening te worden

¹ Zie bijlage 4, inspraakreactie nummer 2 over de bezoekersaantallen.

gehouden met de beschikbare parkeerruimte, duur van het verblijf en aantallen per bus, fiets/voet.

Bij de gevolgen vanwege de bezoekersaantallen moeten vooral de piekmomenten betrokken worden, zowel gedurende de dag, als op de piekmomenten gedurende het seizoen (en het aantal piekmomenten). Wat kunnen de gevolgen zijn – qua hinder voor de omgeving en capaciteit van de infrastructuur – van een topdag?

II. Verkeer

De belangrijkste milieugevolgen – vanwege de grote bezoekersaantallen - zijn gerelateerd aan het verkeer. Daarom dient het MER een gedegen verkeersstudie te bevatten (op basis van de twee of drie bezoekersaantallenscenario's en de piekdagen).

De volgende aspecten dienen onderzocht te worden:

- aantallen autobewegingen, fietsbewegingen, busbewegingen per jaar en bij maximum capaciteitsbenutting;
- aantal dagen per jaar met maximum bezoek;
- eventuele geluidhinder voor aan de ontsluitingswegen gelegen woningen;
- capaciteit van de toeleidende wegen en de aansluitpunten, alsmede de A50 en de N794 nabij deze aansluitpunten. Kunnen die de extra vraag aan met name op piekdagen?
- de eventuele risico's van het ontstaan van sluiproutes en hoe dat zal worden tegengegaan²?

Een belangrijke keuze voor dit plan betreft de ontsluiting van het plangebied. Daarbij gaat het om een – in principe – zo kort mogelijke ontsluitingsweg en toeleidingsweg – die sterk afhankelijk is van het aansluitingspunt op de hoofdweg en de locatie(s) van het parkeerterrein/de parkeerterreinen.

Vergelijk de voor- en nadelen van:

- de aansluiting vanaf de oprit A50 variant via McDonalds en direct langs de snelweg en P-plaats als voorgesteld in de Startnotitie;
- de voorgestelde ontsluiting vanaf de N794 plus de voorgestelde P-plaats;
- een verplaatste ontsluiting vanaf de N794, plus de P-plaats zo dicht mogelijk bij de N749.

Bij de keuze voor de ontsluitingsweg dienen ook de eventuele effecten voor de opgeleide beken³ betrokken te worden.

Welke parkeerruimte is er in het plangebied aanwezig? Indien het transferium ontwikkeld gaat worden, waar zou dat transferium het beste gelokaliseerd kunnen worden? Rekening dient gehouden te worden met de parkeerbehoefte van andere publieksaantrekkende functies in de nabije omgeving, zoals de McDonalds en andere voorzieningen.

² Zie bijlage 4, verschillende inspraakreacties wijzen met name op het risico van sluiproutes.

³ Opgeleide beken zijn beken die door middel van constructies naar een vervalpunt worden geleid om bijvoorbeeld een watermolen te laten draaien.

De Commissie adviseert om in het MER een globaal overzicht van de aanleg- en exploitatiekosten van de alternatieven op te nemen, om inzicht te krijgen in de financiële robuustheid van de alternatieven en het algehele plan. Dit mede gelet op wat er met het 'oude' park gaat gebeuren.

III. Lucht en geluid in relatie tot verkeer

De aan het verkeer gerelateerde luchtverontreiniging dient in het MER beschreven te worden conform de daarvoor geldende methoden.

De beoordeling van de concentraties aan luchtverontreinigende stoffen moet plaatsvinden aan de hand van grenswaarden voor de immissies van NO₂ en fijn stof (PM₁₀) gebaseerd op Europese richtlijnen. Op kaart moet worden aangegeven op welke plaatsen de jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/m³ wordt overschreden. Ook de hoogste waarde binnen dit gebied moet worden aangegeven zowel voor NO₂ en voor fijn stof. Daarnaast moet worden aangegeven op welke plaatsen de jaargemiddelde concentratie van 30 µg/m³ wordt overschreden (alleen voor PM₁₀)⁴. Het aantal woningen en gevoelige bestemmingen (voor PM₁₀) dan wel het totaal oppervlak bebouwd gebied (voor NO₂) dat zich in het gebied bevindt moet worden aangegeven⁵.

Indien er geluidssituaties kunnen ontstaan die daartoe gestelde normen kunnen gaan overschrijden dienen deze in het MER beschreven te worden. Daarnaast kan een globale beschrijving worden opgenomen van de veranderingen in de geluidssituatie ten opzichte van de huidige situatie.

IV. Landschap en cultuurhistorie

De effecten van de voor de besluitvorming relevante alternatieven op het landschap en de cultuurhistorisch waardevolle objecten dienen beschreven te worden. Welke oplossingen zijn denkbaar om de cultuurhistorische waarden zo veel mogelijk in tact te laten, met name in relatie tot de opgeleide Molenbeek?

Welke consequenties met betrekking tot landschappelijke en cultuurhistorische aspecten vloeien voort uit het landschapsbeleidsplan van de gemeente en het provinciale Reconstructieplan?

V. Water

Zowel het kwantitatief als kwalitatief watergebruik door het dierenpark dient in het MER beschreven te worden. Op welke wijze zal in het watergebruik voorzien worden? Zal men water lozen op het riool? Effecten op biotopen benedenstrooms dienen beschreven te worden. Gebruik en effecten van helofytenfilters dienen beschreven te worden, indien relevant. Het verdient aanbeveling om alle gegevens die nodig zijn om een watertoets te kunnen uitvoeren in het MER op te nemen⁶.

VI. Natuur

In het kort kunnen in het MER de ingrepen op de natuur beschreven worden: welke (bijzondere) planten en dieren zijn in het plangebied aanwezig en welke gevolgen kunnen deze ondervinden van de voorgenomen activiteit? Te zijner tijd zal er een ontheffingsaanvraag ingediend moeten worden op grond van de Flora- en Faunawet. Welke relatie

⁴ Dit als indicator voor het daggemiddelde en in plaats van de daggemiddeld PM₁₀-norm van 50µg/m³ die in 2005 niet meer dan 35 dagen per jaar overschreden mag worden.

⁵ Zie tevens bijlage 4, de inspraakreacties die allemaal op het aspect van de luchtkwaliteit ingaan, zoals o.a. inspraakreactie nummer 10.

⁶ Zie tevens bijlage 4, inspraakreactie nummer 11 van het Waterschap Veluwe, waarin allerlei goede suggesties worden gegeven over de wijze van beschrijven van zowel de oude situatie als de toekomstige nieuwe situatie.

ligt er met het Reconstructieplan⁷, met name wanneer het gaat om natuurontwikkeling (verbindingszones, nieuw te ontwikkelen gebieden en dergelijke)? Welke positieve effecten zijn er te verwachten?

Welke exoten – als gevolg van het ontsnappen dan wel verspreiden van vreemde dier- en plantensoorten – zouden zich ten koste van inheemse diersoorten kunnen vestigen in de omgeving? Wat zijn de risico's ten aanzien van dierziekten (verspreiding via het bekenstelsel)? Zijn er effecten op gevoelige gebieden⁸ te verwachten? En zo ja, welke effecten?

VII. Het huidige park

Omdat er sprake is van een verplaatsing, dienen ook de milieueffecten van het gebied dat verlaten wordt, beschreven te worden. Wat gaat er – ongeveer – met dat gebied gebeuren (bestemmingsopties)? Welke saneringen dienen er – eventueel – plaats te vinden. Welke randvoorwaarden zullen hierbij gehanteerd worden? Beschrijf de belangrijkste positieve en negatieve milieueffecten⁹. Met name de hydrologische situatie is daarbij van groot belang.

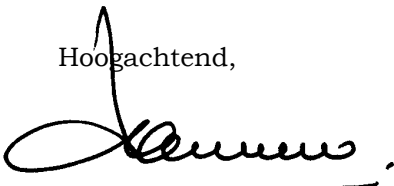
VIII. Meest milieuvriendelijk alternatief

In de Startnotitie wordt hier weinig over gemeld. Voor de ontwikkeling van het MMA beveelt de Commissie aan zaken als waterbesparing, inbedding in de lokale fiets- en wandelroutes, het lokale busnet, het Groene Halte-systeem, de Veluwepas en groepsarrangementen met een toeroperator in de ontwikkeling mee te nemen.

Niet alle MMA-aspecten kunnen geregeld worden door middel van het bestemmingsplan, maar wel kan in het MER worden aangegeven hoe men bepaalde zaken wil realiseren en sommige maatregelen kunnen weer gevolgen hebben voor bijvoorbeeld het aantal aan te leggen parkeerplaatsen.

Wij hopen met het uitbrengen van dit advies een positieve bijdrage te hebben geleverd ten behoeve van uw besluitvorming en graag ontvangen wij van u zo spoedig mogelijk de definitieve, door u vastgestelde richtlijnen voor dit project.

Hoogachtend,

drs. H.G. Ouwerkerk,
voorzitter werkgroep
Pangea dierenpark Epe

⁷ Zie tevens bijlage 4, inspraakreacties nummer 9 en 17 ten aanzien van de groene wig.

⁸ Hierbij kan gedacht worden aan nabij gelegen Vogel- of Habitatrichtlijngebieden, Natuurmonumenten, Ecologische Hoofdstructuur en dergelijke.

⁹ Zie bijlage 4, inspraakreactie nummer 15 met betrekking tot de huidige locatie.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het milieueffectrapport
Pangea dierenpark te Epe

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 23 juni 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gemeente Epe

	Commissie voor de milieueffectrapportage
ingekomen:	24 JUNI 2004
nummer:	
classificatie:	pluun - 01 t/m 05 1x
verzender:	HU/bdd

Commissie voor de milieueffectrapportage

Postbus 2345

3500 GH UTRECHT

Ons kenmerk : nr. 2004-06862
Behandeld door : H.Posthuma
Doorkiesnummer : (0578) 67 8725

Onderwerp : advies richtlijnen op te stellen MER nieuw dierenpark

Epe, 23 JUNI 2004

Geachte Commissie,

Op 17 mei heeft de gemeenteraad van Epe van de initiatiefnemer een Masterplan 2004 voor de ontwikkeling van een dierenpark in de gemeente Epe ontvangen. Aangezien het op te richten/te verplaatsen dierenpark wordt beoogd voor meer dan 250.000 bezoekers heeft de gemeenteraad op 17 juni 2004 in een m.e.r.-beoordelingsbesluit uitgesproken dat hij van de initiatiefnemer een MER verwacht.

Tegelijkertijd heeft de gemeenteraad de Startnotitie Milieueffectrapportage Realisatie Pangea Park van de initiatiefnemer ontvangen. Deze heeft de gemeenteraad op 22 juni bekend gemaakt en gepubliceerd.

De lokatie voor het nieuwe dierenpark ligt in het noorden van de gemeente Epe, ten westen van de A50. De ontsluiting vindt plaats op de Heerderweg (provinciale weg), via de afslag Heerde, Epe – Noord.

De Startnotitie Milieueffectrapportage Realisatie Pangea Park, het Masterplan 2004 en het kaartmateriaal vindt u bijgevoegd.

Wij willen u verzoeken advies uit te brengen inzake de richtlijnen voor de MER ten behoeve van het ruimtelijk plan voor de ontwikkeling van het nieuwe dierenpark Pangea Park.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Epe,
de burgemeester de secretaris,

Bijlage(n): diversen
SO b/04-06862

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Veluws Nieuws d.d. 22 juni 2004

M.E.R.-PROCEDURE DIERENPARK PANGEA PARK

M.E.R.-BEOORDELINGSBESLUIT

De burgemeester van Epe maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 7.8b van de Wet milieubeheer bekend dat de gemeenteraad van Epe in zijn vergadering van 17 juni 2004 heeft besloten te verklaren dat voor de ontwikkeling van het dierenpark Pangea Park op de lokatie Vemde-Horsthoek te Epe, vanwege het te verwachten bezoekersaantal en de impact van een nieuwe recreatieve ontwikkeling in een nu nog agrarisch gebied, een milieueffectrapport moet worden opgesteld voor de vaststelling van het ruimtelijk plan m.b.t. de ontwikkeling van het dierenpark Pangea Park.

Het m.e.r.-beoordelingsbesluit met bij behorende stukken ligt met ingang van 23 juni 2004, gedurende vier weken, in het gemeentehuis te Epe, afdeling Strategie & Ontwikkeling, kamer 025, op werkdagen van 8.30 - 12.00 uur voor een ieder ter inzage.

Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (Awb) artikel 6.3 is tegen dit besluit geen bezwaar of beroep mogelijk, tenzij dit besluit de belanghebbende, los van het voor te bereiden besluit, rechtstreeks in zijn belang treft. Deze belanghebbenden kunnen, gedurende de bovengenoemde periode van vier weken, een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Gemeenteraad van Epe, Postbus 600, 8160 AP Epe.

STARTNOTITIE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE PANGEA PARK

De burgemeester van Epe maakt ter voldoening aan het bepaalde in artikel 7.12 van de Wet milieubeheer bekend dat de gemeenteraad van Epe in zijn vergadering van 17 juni 2004 heeft besloten de Startnotitie Milieueffectrapportage Realisatie Pangea Park openbaar te maken en te publiceren opdat een ieder in de gelegenheid wordt gesteld om opmerkingen te maken over het geven van richtlijnen inzake de inhoud van het MER t.b.v. de ontwikkeling van dierenpark Pangea Park op de lokatie Vemde Horsthoek.

De Startnotitie Milieueffectrapportage Realisatie Pangea Park met bij behorende stukken ligt met ingang van 23 juni 2004, gedurende vier weken, in het gemeentehuis te Epe, afdeling Strategie & Ontwikkeling, kamer 025, op werkdagen van 8.30 - 12.00 uur voor een ieder ter inzage.

Op dinsdagavond 29 juni om 20.00 uur is er een informatieavond in het gemeentehuis van Epe.

Een ieder kan, gedurende de bovengenoemde termijn van vier weken, opmerkingen voor de inhoud van de nog op te stellen richtlijnen, waaraan de MER zou moeten voldoen, kenbaar maken aan de gemeenteraad van Epe, Postbus 600, 8160 AP Epe.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Zodiac Zoos bv

Bevoegd gezag: Burgemeester en wethouders van de gemeente Epe

Besluit: vaststellen van een bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: D10.1

Activiteit: de aanleg en het gebruik van een dierenpark waar mogelijk ongeveer 250.000 bezoekers op af zullen komen

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 22 juni 2004

richtlijnenadvies uitgebracht: 13 augustus 2004

Bijzonderheden: het gaat om een kleine – m.e.r.-beoordelingsplichtige - activiteit, waarbij een bestaand park – dierenpark Wissel – verplaatst en uitgebreid zal worden, en als Pangea Parc zal doorgaan

Samenstelling van de werkgroep:

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

ing. P.M. Peeters

ir. M.B. Schöne

Secretaris van de werkgroep: mr. S. Pieters

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	2004----	Jan van Egteren	Epe	20040729
2.	2004----	fam. Van Klompenburg en fam. Berends	Epe	20040729
3.	2004----	fam. D. Scheer	Epe	20040729
4.	2004----	L.J. Bonhof en A. Bonhof-Brummel	Epe	20040729
5.	2004----	D. Bonhof-Borse	Epe	20040729
6.	2004----	L.J. Pannekoek	Epe	20040729
7.	2004----	G. van Schoonhoven	Epe	20040729
8.	2004----	L. van Zuuk	Epe	20040729
9.	2004----	J. Laros	Epe	20040729
10.	2004----	L.H. Berkhoff	Epe	20040729
11.	20040719	Waterschap Veluwe	Apeldoorn	20040729
12.	2004----	Herman Nijkamp	Epe	20040729
13.	2004----	F.P.S. Kersten	Epe	20040729
14.	20040719	GLTO Belangenbehartiging	Deventer	20040729
15.	20040709	Wissels Belang	Epe	20040729
16.	20040713	VROM Inspectie, Regio Oost	Arnhem	20040729
17.	20040804	Klankbordgroep Vemde-Horsthoek	Epe	20040806

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Pangea dierenpark te Epe

Voor deze m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit wordt een MER gemaakt, waarbij het gaat om het verplaatsen van het bestaande dierenpark Wissel te Epe naar een nieuwe locatie, gelegen naast de A50, waar het nieuwe Pangea Parc zal doorgaan in een wat grotere opzet. Men verwacht dat ongeveer 250.000 bezoekers per jaar dit dierenpark zullen gaan bezoeken.

ISBN 90-421-1385-5